

wo 27 & do 28 feb 2019
20.00 Concertzaal

DE ZES BRANDENBURGSE CONCERTEN

Anne Teresa De Keersmaeker &
Rosas / Amandine Beyer &
B'Rock Orchestra

— CONCERT —
— GEBOUW —
— BRUGGE —

Uitvoerders

COPRODUCTIE CONCERTGEBOUW

27.02

19.15 inleiding door Steven De Belder

28.02

22.15 nagesprek door Steven De Belder met Michaël Pomero en Amandine Beyer

Anne Teresa De Keersmaeker: choreografie
Amandine Beyer: viool & muzikale leiding
B'Rock Orchestra: orkest

Boštjan Antončič, Carlos Garbin, Frank Gizycki, Marie Goudot, Robin Haghi, Cynthia Loemij, Mark Lorimer, Michaël Pomero, Jason Respilieux, Igor Shyshko, Luka Švajda, Jakub Truszkowski, Thomas Vantuycom, Samantha van Wissen, Sandy Williams, Sue Yeon Youn: creatie & dans

Lav Crnčević: aankondigingen

Ayla 3000: hond

Lav Crnčević, José Paulo dos Santos, Anika Edström Kawaji, Bilal El Had: understudies dans

An D'Huys: kostuums

Jan Versweyveld: decor & licht

Jan Vandenhouwe: dramaturgie

Femke Gyselinck: artistieke assistente

Anne Van Aerschoot: artistieke coördinatie en planning

Erwan Boulay, Aude Besnard: geluid

Kees van Houten: muzikaal advies

Juan María Braceras, Ekachai Maskulrat: assistentie muziekanalyse

Pascal Leboucq, François Thouret: assistentie scenografie en licht

Heide Vanderieck: coördinator kostuums

Viviane Coubergs, Charles Gisèle, Ester

Manas, Maria Eva Rodrigues-Reyes: naaisters

Emma Zune: kleetster

Joris De Bolle: technisch directeur

Sari-Lynn Kerkhofs, Jonathan Maes, Quentin Maes, Michael Smets, Arno Truyens: techniek

productie: Rosas
coproductie: B'Rock Orchestra, Volksbühne Berlin, La Monnaie / De Munt, Opéra de Lille, Opéra National de Paris, Sadler's Wells London, Les Théâtres de la Ville de Luxembourg, Concertgebouw Brugge, Hollandfestival Amsterdam

Met dank aan Gli Incogniti, Inge Grogard, Ayla 3000 & Sandy Williams
Deze productie werd gerealiseerd met de steun van de Tax Shelter van de Belgische Federale Overheid, in samenwerking met Casa Kafka Pictures Tax Shelter empowered by Belfius.

Rosas wordt ondersteund door de Vlaamse Gemeenschap en door de stichting BNP Paribas.

In samenwerking met
Cultuurcentrum Brugge

DANS MET LIVEMUZIEK

ROSAS

B'Rock Orchestra

Programma

muzikale leiding & viool
Amandine Beyer

viool

Jivka Kaltcheva
David Wish

altviool

Manuela Bucher
Luc Gysbregts
Marta Páramo

cello

Rebecca Rosen

cello & viola da gamba

Frédéric Baldassare
Julien Barre

contrabas & violone

Tom Devaere

traverso

Manuel Granatiero

hobo

Antoine Torunczyk
Stefaan Verdegem
Jon Olaberria

fagot

Tomasz Wesolowski

trompet

Bruno Fernandes

hoorn

Bart Aerbeydt
Mark De Merlier

blokfluit

Bart Coen
Manuela Bucher

klavecimbel

Andreas Küppers

Johann Sebastian Bach
(1685-1750)

Brandenburgse Concerti,
BWV1046-1051

Concerto nr. 1 in F,
BWV1046

- (geen tempoaanduiding)
- Adagio
- Allegro
- Menuetto – Trio – Menuetto – Polacca – Menuetto – Trio – Menuetto

concertino: 2 corni da caccia, 3 hobo's, fagot, violino piccolo
ripieno: 2 violen, altviool, continuo

Concerto nr. 2 in F,
BWV1047

- (geen tempoaanduiding)
- Andante
- Allegro assai

concertino: trompet, blokfluit, hobo, viool
ripieno: 2 violen, altviool, continuo

Concerto nr. 3 in G,
BWV1048

- (geen tempoaanduiding)
- Adagio
- Allegro

concertino: 3 violen, 3 altviolen, 3 cello's
ripieno: continuo

Concerto nr. 4 in G,
BWV1049

- Allegro
- Andante
- Presto

concertino: viool, 2 'flauti d'echo' (blokfluiten)
ripieno: 2 violen, continuo

Concerto nr. 5 in D,
BWV1050

- Allegro
- Affettuoso
- Allegro

concertino: fluit (traverso), soloviool, obligaat klavecimbel (cembalo concertato)
ripieno: viool, altviool, continuo

Concerto nr. 6 in Bes,
BWV1051

- (geen tempoaanduiding)
- Adagio ma non troppo
- Allegro

concertino: 2 altviolen, 2 viola da gamba's, cello
ripieno: continuo

De zes Brandenburgse Concerten

De zes Brandenburgse Concerten ontstond uit een dubbel verlangen van Anne Teresa De Keersmaeker: iets doen met een grote groep dansers, en een volgende stap zetten in haar choreografische *pas de deux* met Bach. Na Bachs *Cellosuites in Mitten wir im Leben sind* – intimistisch, klein ensemble, donker en contemplatief – koos De Keersmaeker nu voor de *Brandenburger concerto's*: triomfantelijk, lumineus, groots, joyeus. 'Het is jeugdige muziek, de energie ervan is opwaarts en omhoog,' zegt De Keersmaeker. Bach experimenteert er op ongeziene wijze met de verhouding tussen *ripieno* – de geijkte term voor het begeleidend orkest – en solist, tussen groep en individu, voorgrond en achtergrond. Opnieuw schreef De Keersmaeker een choreografie die maat per maat op de muziek is toegesneden. Maar hoe dicht ze de muziek ook op de voet volgt, de vertaalslag gebeurt nooit letterlijk.

In *De zes Brandenburgse Concerten* zien we de grootste groep dansers die De Keersmaeker ooit in tijd en ruimte mocht organiseren. Zestien dansers uit drie tijdperken leggen getuigenis af van het vermogen van De Keersmaeker om oninwisselbaar talent rond zich te verzamelen: een oudere garde wier lichamen het fysieke geheugen vormen van drie decennia Rosas-repertoire, een middengeneratie met wie De Keersmaeker de voorbije tien jaar haar werk creëerde en een jonge generatie die met *Zeitigung* (2017), *A Love Supreme* en *Achterland* op het voorplan trad.

'We waren op zoek naar materiaal dat goed staat bij mannen en vrouwen, materiaal met helderheid, detail, en het gecontroleerde raffinement dat ik ook bij Bach aantref.

- De vijfde Rosasvoorstelling op muziek van en geïnspireerd door Bach.
- Een van de grootste groepen dansers ooit in een Rosasproductie: 16 in totaal, en van 3 generaties.
- De choreografie verloopt volgens drie geometrische basisvormen: rechte lijn, zigzag en cirkel.

Maar zo'n materiaal gedijt alleen binnen een sterke en duidelijke architectuur. Dat heb je nodig om met zoveel dansers het contrapunt van zo'n complexe partituur helder te krijgen.' De Keersmaeker zette opnieuw een geometrisch grondplan uit – spiralende pentagrammen – met daarbovenop drie geometrische basisvormen: een rechte lijn – de rij –, een vlechtende beweging – de zigzag –, en de cirkel.

De rij (*my walking is my dancing*)

Op één rij, frontaal naar het publiek, stappen de zestien dansers van *De zes Brandenburgse Concerten* de baslijn af van het eerste van de *Brandenburger concerto's*. De muziek is joyeus en triomfantelijk, het (ongebruikelijke) gebruik van de natuurhoorns suggereert aristocratische jachttaferelen. Ook wandelen kan een krijgsdans zijn, zeker als zestien dansers het frontaal en synchroon doen (denk: *river dance*).

De Keersmaeker neemt hiervoor de tijd: al wandelend introduceren de dansers hun belangrijkste materiaal: hun lichamen. Ze doen dit volgens het principe van

my walking is my dancing. Het is dans uitgepuurd tot misschien wel het meest basale bewegingspatroon dat mensen eigen is, en mensen als mensen tekent: recht op wandelen. Dat wandelen moet ook tijd nemen: zestien dansers doen hetzelfde en onthullen juist daardoor hun eigenheid. Onze tred vat ons samen als een handschrift: de niet in de choreografie ingeschreven bewegingen, datgene wat niet in de partituur staat, het lichtjes voorover hellen, de knik van de linker knie, de rechterpols die de heup raakt, één schouder die net iets uitgesprokener meebeweegt. Noem het onbedoelde ornamenten, onbewuste omspelingen. Overbodige bewegingen – niet strikt noodzakelijk om het doel te realiseren: vooruit geraken – maar bepalend voor de specifieke 'sonoriteit' van elk lichaam, en onmisbaar om als mens op een geloofwaardige manier datgene te doen wat we wandelen noemen. Onmisbaar, omdat ze de eigenheid van de wandelaar uitmaken: 'Zo wandel ik, dit is mijn versie van wat mensen doen als ze wandelen.'

Het doet wat een ouverture moet doen: het bezwerend naar voor en terug naar achter wandelen is een uitnodiging. Het bespeelt de spiegelneuronen van de toeschouwer, die overhelt naar een verlangen om mee te bewegen: 'ik kan dat ook', 'dat ben ik ook.' In de mate dat dans over iets kan gaan, gaat het hier over ons.

De zigzag (over doelmatigheid zonder doel)

Veelheid vergt inperking, massa vraagt zwaartekracht. Bachs muziek heeft vaak de allure van een muzikaal vraagstuk dat hij zichzelf heeft gesteld – waar ligt mijn vrijheid binnen dit beperkte kader en met toepassing van enkele zeer rigide spelregels? De Keersmaeker zoekt op een gelijkaardige manier naar vrijheid binnen strenge kaders. Bovenop de zelf opgelegde beperking in ruimtegebruik door

'Opnieuw schreef De Keersmaeker een choreografie die maat per maat op de muziek is toegesneden. Maar hoe dicht ze de muziek ook op de voet volgt, de vertaalslag gebeurt nooit letterlijk.'

een beperkte selectie van geometrische vormen en een strak grondplan, past De Keersmaeker enkele organiserende principes toe die vreemd zijn aan de muziek, en een al te letterlijke vertaalslag van muziek naar beweging prettig verstoren. Zo confronteert ze de logica van Bachs muziek met het *abécédarium* van Gilles Deleuze, een tv-programma waarin de Franse filosoof improviseert op een samengesteld abecedarium: van 'a' voor 'animal', over 'j' van 'joie' en 't' van tennis, tot 'z' van zigzag. Deze begrippen vormden de voedingsbodem voor de gestes die de dansers in hun frases niet zozeer uitbeelden, dan wel aanraken. Ze flirten als het ware met de net-niet-uitbeelding, en maken de dans concreet zonder dat al te letterlijk betekenis wordt toegevoegd. De letter 'd' – *désir* – geeft aanleiding tot een smachtende pose, als op de extatische Spaanse barokschilderijen van El Greco of Zurbaran, maar de pose is net niet concreet genoeg om uit te nodigen tot een vorm van lectuur.

'Wel geeft het interpunctie en ritme,' zegt De Keersmaeker. 'En een gevoel van intentionaliteit en precisie.'

De 25 letters/poses worden geleidelijk aan over de verschillende concerten en delen binnen de concerten gespreid, om ook op die manier verloop te organiseren. Dit gebeurt telkens in zigzaggende, vlechtende patronen, zowel langs een rechte als op de rand van een denkbeeldige cirkel. 'In Bach heb je dat formalisme, een hoge graad van abstractie, zijn spel met numerologie en getallensymboliek. Maar wat zijn muziek zo des hemels én des mensen maakt, is hoe hij dat combineert met heldere narratieven en herkenbare affecten. Bachs muziek is tegelijk een helder uitgewerkt betoog, én boordevol mysterieuze geheimtaal. Het *abécédaire* van Deleuze is onze interne keuken, je hoeft dat niet te herkennen. Zoals Bach wiskundige figuren in zijn muziek verstopte, zo hebben ook wij onze geheimtaal. Het zijn binnenpretjes, die je dansen kleur en richting geven.'

'Bachs muziek is tegelijk een helder uitgewerkt betoog, én boordevol mysterieuze geheimtaal.'

De cirkel (gerond)

We ronden de cirkel. De Keersmaeker: 'Een lijn in de ruimte heeft altijd een keerpunt. Die omkeer aan het einde van een lijn ritmeert beweging door zijn eindigheid. De cirkel heeft dat niet, die eindigt in principe nooit. Het is misschien de meest geslaagde poging om zoiets abstracts als oneindigheid concreet te maken. Dat gevoel van oneindigheid wekt ook Bach op in zijn *Brandenburger concerti*. De terugkerende tempi zorgen voor een soort aanhoudende puls die doorheen de hele verzameling aanwezig is. Die er al was voor het begonnen is, en die erna onhoorbaar zal verder gaan, alsof je even zou *intunen* op een oneindige vibratie. We gingen de cirkel ronden, terug dus naar het wandelen. Even technisch: de horizontale verplaatsing van de verticaliteit van onze ruggengraat, door ons zwaartepunt naar voor te doen overhellen waardoor het evenwicht van stilstand uit balans wordt gebracht, en voorwaarts op zoek moet gaan naar een nieuw, maar tijdelijk punt van hersteld equilibrium, dat meteen een scharnier blijkt voor een volgende situatie van onevenwicht. Wandelen blijkt gecontroleerd net-niet-voorover-vallen. Als je erbij stilstaat: niets moeilijker dan wandelen.

Dat is wellicht wat dansers, en bij uitstek dansende choreografen doen: stilstaan bij beweging, het vertrouwde arsenaal van bewegingen vervreemden, stileren en daardoor opnieuw bijzonder maken. Een vernieuwde kennismaking organiseren met onze lichamelijkheid, en hoe die via beweging uitdrukking vindt. Ook dat doet dans: beweging en lichamelijkheid stileren, en daardoor vreemd maken – vervreemden – waardoor het wonderlijke feit een lijf te hebben opnieuw kan opgloeien.

— Wannes Gyselincx

Dit is een ingekorte versie van de originele tekst die Wannes Gyselincx schreef voor Rosas. De volledige tekst kan je terugvinden op www.rosas.be.

ROSAS IN BEELD

Voor wie maar niet genoeg kan krijgen van Rosas bieden twee tijdelijke (gratis) expo's en een fotoboek rond het dansgezelschap soelaas.

09 JAN — 24 APR 2019

Concertgebouwcafé

Rosas danst Rosas

Fototentoonstelling van Anne Van Aerschot

In 1983 brak Anne Teresa De Keersmaeker internationaal door met *Rosas danst Rosas*. In 2017 werd de voorstelling aan een volledig nieuwe cast jonge danseressen aangeleerd. Met de gelijknamige fotoreportage documenteerde fotografe Anne Van Aerschot het repetitieproces dat aan deze herneming voorafging.

© Anne Van Aerschot

27 FEB — 24 APR 2019

Studio 3

Work/Travail/Arbeid

Een filminstallatie van Eric de Kuyper

Work/Travail/Arbeid vertrekt van de eenvoudige vraag: kan een choreografie worden uitgevoerd in de vorm van een tentoonstelling? Als antwoord herschreef Anne Teresa De Keersmaeker haar dansvoorstelling *Vortex Temporum* voor de fundamenteel verschillende tijdruimtelijke omstandigheden van een museale ruimte. Filmmaker en schrijver Eric de Kuyper goot dit indrukwekkende project in een film die acht weken lang in Studio 3 te bekijken is. Zo biedt de film een ervaring die de gedanstentoonstelling benadert.

The Six Brandenburg Concertos

Fotoboek van Hugo Glendinning

Ter gelegenheid van *De zes Brandenburgse Concerten* nodigden Rosas en De Munt/La Monnaie dansfotograaf Hugo Glendinning uit bij de repetities in Brussel en bij de Amerikaanse première in New York. Zijn foto's werden nadien gebundeld in het fotoboek *The Six Brandenburg Concertos*.

Te koop na de voorstelling voor €20.

OP NAAR DE 21!

Choreografe Anne Teresa De Keersmaeker bouwde met Rosas in ruim 30 jaar een uitgebreid repertoire uit met als constante haar voorliefde voor muziek. Geen wonder dat Rosas en het Concertgebouw al jaren een ideale partner in elkaar vinden. *De zes Brandenburgse Concerten* is de 20e samenwerking. Tijd voor een terugblik!

01

07-08 MAA 2002
Drumming
Steve Reich

03

07-08 MEI 2002
Rain
Steve Reich

05

20 FEB 2007
Steve Reich Evening
Steve Reich

02

30 APR - 1 MEI 2002
**(but if a look schould)
April me**
Yannis Xenakis, Gérard Grisey,
Igor Stravinsky, Wolfgang
Amadeus Mozart e.a.

04

24-25 JUN 2005
**Raga for the Rainy Season /
A Love Supreme**
John Coltrane

11

28 APR 2011
En Atendant
Istvan Matuz, Filippo da Caserta,
Bart Coen en Johannes Ciconia

09

12 DEC 2009
The Song
The Beatles

07

10 JAN 2009
**Fase, Four Movements to
the Music of Steve Reich**
Steve Reich

10

23 SEP 2010
3Abschied
Gustav Mahler

08

02 DEC 2009
Rosas danst Rosas
Thierry De Mey,
Peter Vermeersch

06

16 APR 2008
Zeitung
Johann Sebastian Bach, Anton
Webern en Arnold Schönberg

12

10 MAA 2012
Cesena
Philippot de
Caserta, Johannes
Ciconia, Jean
Hanelle e.a.

15

16 NOV 2013
Vortex Temporum
Gérard Grisey

13

17 NOV 2012
Drumming (live)
Steve Reich

14

09 FEB 2013
Bartók / Mikrokosmos
Béla Bartók en György Ligeti

16

04 JUN 2015
**Golden Hours
(As you like it)**
Brian Eno

20

27-28 FEB 2019
**De zes Brandenburgse
Concerten**
Johann Sebastian Bach

18

24 OKT 2017
**Mitten wir im Leben sind/
Bach6Cellosuiten**
Johann Sebastian Bach

17

21 OKT 2015
Verklärte Nacht
Arnold Schönberg

19

13-14 MAA 2018
Achterland
György Ligeti en Eugène Ysaÿe

© Hugo Slenczynski

Anne Teresa De Keersmaeker:
'Door zijn uitzonderlijke architectuur neemt het Concertgebouw binnen het Belgische landschap echt een unieke plaats in. Grootschaligheid gaat hand in hand met een gevoel van intimiteit, en de akoestiek en visibiliteit zijn er buitengewoon goed.'

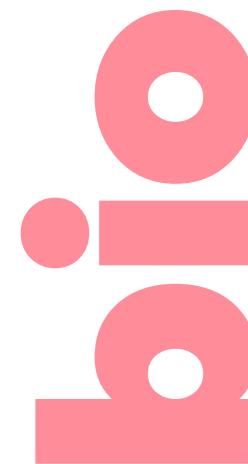
Lees alles over Rosas en onze andere huisartiesten op
www.concertgebouw.be/huisartiesten

Biografieën

Anne Teresa De Keersmaeker (BE) maakte haar eerste choreografie *Asch* in 1980, na haar studie dans aan Mudra in Brussel en de Tisch School of the Arts in New York. Twee jaar later ging *Fase, Four Movements to the Music of Steve Reich* in première. In 1983 richtte De Keersmaeker in Brussel het dansgezelschap Rosas op, tijdens de creatie van de voorstelling *Rosas danst Rosas*. Sindsdien berust haar choreografische werk op een nauwgezette verkenning van de band tussen dans en muziek. Met **Rosas (BE)** creëerde ze een omvangrijk oeuvre dat gebruik maakt van muzikale structuren en partituren uit verschillende tijdperken, van oude muziek tot hedendaagse composities en popmuziek. Haar choreografische praktijk ontleent ook vormelijke principes aan de geometrie, wiskundige schema's, de natuur en sociale structuren, resulterend in een unieke kijk op de beweging van het lichaam in tijd en ruimte. In 1995 richtte De Keersmaeker in Brussel de school P.A.R.T.S. (Performing Arts Research and Training Studios) op, in samenwerking met De Munt.

Amandine Beyer (FR) groeide uit van een rijzende ster tot een vaste waarde in de barokmuziek. Haar opnames van de *Sonates* en *Partita's* van Bach in 2012 (onder meer te horen tijdens de Bach Academie Brugge) zijn door internationale critici geprezen en ze heeft als solist met verschillende orkesten opgetreden (Ensemble 415, le Concert Français, Accademia Montis Regalis, Les Siècles). Beyer verdeelt haar tijd tussen een aantal ensembles: les Cornets Noirs, duo's met Pierre Hantai, Kristian Bezuidenhout of Laurence Beyer, en haar eigen ensemble Gli Incogniti. Haar andere passie is lesgeven, onder meer aan de ESMAE van Porto, evenals masterclasses over de hele wereld. Sinds 2010 doceert ze barokviool aan de Schola Cantorum Basiliensis in Zwitserland.

B'Rock Orchestra (BE) werd in 2005 opgericht in Gent uit zin voor vernieuwing en verjonging in de wereld van de oude muziek. In zijn programmakeuze verbindt B'Rock vaste waarden uit de barokliteratuur met minder gekend repertoire uit de 17e en 18e eeuw, én eigentijdse muziek. Muziek in combinatie met theater, beeldende kunst en/of video behoort eveneens tot hun artistieke DNA. B'Rock werkt niet met één vaste dirigent, maar doet vaak een beroep op toonaangevende gastdirigenten en solisten zoals René Jacobs, Ivor Bolton, Andreas Sperring, Alexander Melnikov, Bejun Mehta en vele anderen. B'Rock ontwikkelde structurele partnerships met De Munt in Brussel, deSingel in Antwerpen, de Ruhrtriennale in Duitsland en Opéra de Normandie Rouen in Frankrijk. Recent nog debuteerde het orkest in de Opéra National de Paris, in een productie met regisseur Romeo Castellucci. Op 4 mei is B'Rock opnieuw te gast in het Concertgebouw. Het bundelt dan de krachten met Vox Luminis voor de uitvoering van Charpentiers topstuk *Te Deum*.

In de kijker

VRIJDAG

19 APR 2019

20.00 Concertzaal

© Alex Font

Pasionaria

Marcos Morau & La Veronal

In zijn vaak bekroonde werk refereert Marcos Morau, Spanjes populairste en meest intrigerende choreograaf, net zo makkelijk aan renaissancekunst als aan de films van David Lynch of de hedendaagse dans van Jiri Kylián en William Forsythe. In het ontluisterende *Pasionaria* laat hij de diepste menselijke passies en obsessies ontvlammen.

DONDERDAG

13 JUN 2019

20.00 Concertzaal

© Danny Willems

The Sea Within

Voetvolk / Lisbeth Gruwez

The Sea Within is een vinnige en intense voorstelling waarin Gruwez de chaos niet langer wil beteugelen, maar zijn eigen orde laat zijn. De muziek is van de hand van Maarten Van Cauwenberghe, bijgestaan door Elko Blijweert en Bjorn Eriksson. Hun elektronische sound – met minimalistische synths en een prikkelend spel met frequenties – raakt je tot in al je zintuigen.

Laat weten wat je van het voorstelling vond op

 ConcertgebouwBrugge

 @concertgebouwbr

info & tickets +32 70 22 12 12 — In&Uit: 't Zand 34, Brugge

concertgebouw.be

